VELIKI BOŽIĆNI INTERVJU

Andrej Plenković

Mađarska želi ući u suvlasništvo LNG-a, ali će naše tvrtke imati većinski udio

Iz mog iskustva u ovom mandatu SOA radi profesionalno i zakonito. Pitanje razrješenja savjetnika je kadrovsko pitanje u nadležnosti predsjednice

razgovarali Goran Ogurlić i Ivanka Toma
snimio Ranko Šuvar/Hanza Media

S predsjednikom Vlade i HDZ-a Andrejem Plenkovićem razgovarali smo o velikoj aferi proizašloj iz smjene savjetnika predsjednice Republike, odnosima unutar HDZ-a, o tome je li se "tvrda" stranačka struja pomirila s njegovim vođenjem stranke ili samo primirila, o političkoj sudbini Milijana Brkića, ali i o sudbini brodogradilišta, Rafinerije Sisak i LNG-a na Krku.

■ **Dojučerašnji savjetnik predsjednice Mate Radeljić u svom je priopćenju kazao da je od djelatnika SOA-e 5. prosinca čuo da će ga predsjednica Kolinda Grabar-Kitarović smijeniti, a sama mu je to priopćila 10. prosinca navodeći da se "više ne uklapa u njezine planove jer je smetnja u odnosima s premijerom". Je li bio smetnja?**

- Predsjednica odlučuje o svojim savjetnicima.

■ **Ako je istina to što Radeljić govori, ispada da SOA odrađuje prljav posao za predsjednicu. Tu govorimo o zloupotrebi tajnih službi. Hoćete li prijeći preko toga ili tražiti da se sve raščisti?**

- Iz mog iskustva u ovom mandatu SOA svoje poslove obavlja profesionalno i zakonito. Pitanje razrješenja savjetnika je kadrovsko pitanje u nadležnosti predsjednice.

■ **Nedavno je bila sjednica Vijeća za nacionalnu sigurnosti. Je li vam predsjednica tom prilikom rekla da mijenja suradnike?**

- Nije.

Postoji li potreba da se jedan od savjetnika u predsjedničinom timu bavi odnosima s Vladom, to može biti korisno

■ **Kada ste saznali da Mate Radeljić odlazi, a Mirjana Hrga dolazi?**

- Objavom u medijima.

■ **Za Mirjanu Hrgu kreirana je savjetnička pozicija kakve još nikada nigdje nije bilo. Savjetnica je za strateške politike te odnose s Vladom i Saborom. Iščitavate li kakve poruke iz opisa savjetničkih dužnosti nove zaposlenice Ureda predsjednice?**

- Postoji li potreba da se jedan od savjetnika u predsjedničinom timu intenzivnije bavi odnosima s Vladom i Hrvatskim saborom, mislim da može biti korisno.

■ **Hoće li sada, nakon odlaska Radeljića koji je po političkim stavovima bliži Hasanbegoviću i Zekanoviću nego vama, biti lakše komunicirati s Uredom predsjednice?**

- S predsjednicom komuniciram izravno.

■ **Očekujete li da će se sada zaustaviti val predsjedničinih kritika na račun Vlade?**

- Predsjednica ima pravo izražavati svoja politička stajališta, a Vlada je tu da radi svoj posao sukladno Ustavu i bavi se brojnim društvenim problemima.

■ **Imali smo, međutim, teme koje su jako polarizirale javnost, poput Istanbulske konvencije ili Marakeškog sporazuma, a kod kojih su Vlada i predsjednica, koja je izabrana kao kandidatkinja HDZ-a, bili na suprotnim stranama.**

- Što se tiče Vlade, a govorim i kao predsjednik HDZ-a, ratifikacija Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji bila je dio predizbornog programa HDZ-a. Dakle, napravili smo ono što smo i obećali, i to s punim uvjerenjem da radimo civilizacijski iskorak. Primjer brutalnog nasilja koje smo vidjeli u Zadru još je jedan dokaz da fenomen nasilja nad ženama u hrvatskom društvu postoji. Tomu u prilog govori i crna statistika, koja je nažalost u porastu.

Moramo ojačati zakonski i financijski okvir i sve operativne mehanizme da se nasilje prevenira i da se počinitelji takvih kaznenih djela najstrože sankcioniraju. To što se ovu Konvenciju u Hrvatskoj, ali i drugdje u Europi, nastoji svesti na pitanje rodne ideologije riješili smo interpretativnom izjavom koja je sastavni dio Zakona o potvrđivanju Konvencije, obvezujuća za naš pravni poredak i jasno govori da Konvencija ne sadrži obvezu uvođenja rodne ideologije. Da smo u tome bili uspješni, govore pozitivne reakcije pravne službe Vijeća Europe i svih pravnih savjetnika članica Vijeća Europe koji našu izjavu smatraju izrazito dobrom, možda čak i modelom za druge ratifikacije.

Što se Globalnog kompakta o migracijama tiče, to nije međunarodni ugovor, nego pravno neobvezujući dokument koji uređuje pitanja zakonitih migracija. Kompakt se ne bavi ilegalnim migracijama, nego globalnim fenomenom koji je posebno aktualan u posljednje tri, četiri godine te će i u predstojećem razdoblju ostati velik izazov.

Ako Ujedinjeni narodi traže rješenja, onda je normalno da mi kao članica UN-a i zemlja koja se nalazi na istočnomediteranskoj i zapadnobalkanskoj ruti i koja svaki dan ima jedan segment migracija na svom dnevnom redu, tome damo doprinos. Kampanjom protiv Kompakta, koju su na našoj političkoj sceni vodili isti akteri kao i pri ratifikaciji Istanbulske konvencije, pokušala se kreirati histerija, plašiti ljude i prezentirati Kompakt na način koji ne odgovara njegovoj svrsi i pravnom dosegu. To su radile i neke političke stranke, pokušavajući na jedan oportunistički i populistički način iskoristiti nastalu situaciju.

Pritisak koji je stvaran može neke aktere u Hrvatskoj natjerati da popuste, mogu popustiti i vlade nekih drugih članica EU, ali moja Vlada neće jer mi znamo što radimo i stojimo iza svojih odluka.

I kod Konvencije i kod Kompakta ustrajali smo na onome što smatramo da je dobro, normalno i ispravno. Siguran sam da velika većina ljudi u Hrvatskoj vidi da radimo dobro.

■ **Ono što vidim, a posebno u zadarskom slučaju gdje se žrtva sretala s nasilnikom na sudu, jest da je Konvencija mrtvo slovo na papiru. Ne primjenjuje se u praksi.**

- Konvencija nije propis koji bi bio izravno primjenjiv, nego pravni okvir koji predviđa mjere i postavlja standarde koje stranke Konvencije moraju osigurati u svojem nacionalnom zakonodavstvu. U članku 49. Konvencija propisuje da se istrage i sudski postupci vezani za sve oblike nasilja provode bez nepotrebnih odgađanja i uz puno uvažavanje prava žrtve.

Kako bismo u potpunosti proveli ovu odredbu Konvencije u što skorijem roku, predložit ćemo izmjene Zakona o kaznenom postupku. Izmjene će ići u pravcu prevencije eventualnih zloporaba instituta izuzeća na štetu efikasnosti postupanja, ali pazeći pritom na balans u odnosu na pravo na pravično suđenje i prava obrane.

■ **Lako je promijeniti zakon. Imate li recept kako osposobiti suce da vladaju postupkom te donose odluke?**

- Kao predsjednik Vlade, ja ne mogu i ne smijem ulaziti u konkretne postupke za koje su nadležna pravosudna tijela, kao ni u odluke koje se tim povodom donose. Mogu samo reći da nije dobro ovo što se dogodilo u Zadru i da je po svim kriterijima za ovakav slučaj šest mjeseci dovoljno da ga se riješi, bez obzira na sve aspekte. I tu je javnost apsolutno u pravu. No, uskoro će biti sazvano novo ročište i nadam se da će proces biti proveden uz odgovarajuću učinkovitost postupanja.

■ **U nezahvalnoj ste ulozi kada je riječ o pravosuđu jer vam je utjecaj limitiran ili nikakav. Brine li vas što sudske presude postaju povod za izlazak ljudi na ulicu?**

I kod Istanbulske konvencije i kod Marakeškog sporazuma ustrajali smo na onome što smatramo da je normalno i ispravno

- Ono što Vlada može i mora učiniti jest donijeti kvalitetne propise, osigurati materijalne, financijske, prostorne i druge uvjete za rad te omogućiti kontinuirani profesionalni razvoj pravosuđa. Pri ulasku u Europsku uniju ojačali smo Državno sudbeno vijeće i Državno odvjetničko vijeće, izmijenili postupak ulaska u profesiju, imenovanja, evaluacije i napredovanja pravosudnih dužnosnika i na taj način osigurali punu neovisnost pravosuđa.

Ovaj dugotrajan i težak proces reforme pravosuđa donio je rezultate, pa tako već niz godina imamo

Vlada se ne miješa u rad pravosuđa, ali nam je obaveza učiniti sve da se ostvare uvjeti za njegov profesionalni razvoj

kontinuirano smanjenje broja neriješenih predmeta, i to za oko 40 tisuća, a ove godine za 50 tisuća. No, usprkos značajnim pomacima stanje u hrvatskom pravosuđu još nije zadovoljavajuće te je nastavak reforme pravosuđa jedan od prioriteta ove Vlade.

Ove godine donijeli smo paket od šest pravosudnih zakona, čime smo reorganizirali mrežu pravosudnih tijela i osigurali bolju dostupnost sudova građanima. Spojili smo prekršajne s općinskim sudovima te istodobno ukupan broj pravosudnih tijela smanjili sa 116 na 108. Osim učinkovitosti, radili smo i na jačanju transparentnosti i odgovornosti pravosudnog sustava. Tako će podaci o imovini sudaca i državnih odvjetnika biti javno dostupni na internetu, a postupci imenovanja pravosudnih dužnosnika omogućit će izbor najboljih kandidata.

Donijeli smo i zakonodavni paket kojim rješavamo problem insolventnosti građana. Podsjećam da se na dan 31. ožujka 2018. u blokadi nalazilo 325.254 građana, pri čemu je iznos njihovaduga bio oko 43,4 milijardi kuna. Omogućili smo da država i pravne osobe povezane s državom otpišu dio dugova građana u iznosu do 10.000 kuna, kao i obustavu dugotrajnih ovrha koje su se pokazale nenaplativima. Kao posljedica ovih mjera, broj blokiranih smanjen je na 269.582, a iznos blokade kod Fine smanjen je na 18,15 milijardi kuna.

Daljnje smanjenje broja blokiranih građana i iznosa blokade očekujemo od izmijenjenog Zakona o stečaju potrošača, koji će stupiti na snagu 1. siječnja 2019. Njime omogućujemo dugotrajno blokiranim građanima, do iznosa od 20.000 kuna, da se u jednostavnom postupku stečaja potrošača i oni oslobode obveza.

Pored toga radimo na novom Ovršnom zakonu, čije smo glavne smjernice predstavili u srpnju ove godine. Među ostalim, vraćamo sudsku nadležnost kod ovrhe na vjerodostojnoj ispravi, uvodimo elektroničku komunikaciju, znatno smanjujemo troškove svih uključenih tijela, isključujemo mogućnost deložacija u zimskom razdoblju, dodatno podižemo iznos zbog kojeg se ne može ovršiti nekretnina (sa 20.000 kuna na 40.000 kuna), proširujemo krug primanja izuzetih od ovrhe te rasterećujemo poduzetnike od provedbe ovrhe na plaći. Svim tim mjerama sustavno rješavamo jedno važno pitanje za mnoge naše građane.

■ **O čemu ovisi politička sudbina Milijana Brkića u HDZ-u?**

- Aludirate na aferu SMS. Mogu samo ponoviti već rečeno. Vodili smo razgovor kad se pojavila prva informacija o toj temi te je on negirao svoju povezanost s tom aferom. Nakon toga o supstanci te teme nismo razgovarali. Sada se, očito, odvija nastavak istražnih radnji koje obavljaju policija i DORH. Oni o tome znaju najviše, a to nije tema o kojoj bi se nešto moglo prejudicirati.

■ **Dakle, politička odgovornost Milijana Brkića ovisi o rezultatima kriminalističkog istraživanja? Ili možda nekim još jačim stupnjem sumnje u eventualnu odgovornost?**

- Ponavljam da je riječ o ozbiljnoj aferi koja je vrlo loša i štetna. Riječ je o fabriciranju navodne SMS korespondencije, kao i falsificiranju informacija koje se odnose na najviše političke i pravosudne dužnosnike, a imaju za cilj diskreditiranje institucija i destabilizaciju vlasti.

■ **Milijan Brkić ima povijest afera, od lažne diplome, preko zaduživanja HDZ-a kod privatne tvrtke, do pitanja je li kao svojedobno visoko pozicionirani djelatnik SOA-e koristio povlaštene informacije pri kupovini dionica Plive...**

- To su više pitanja za njega nego za mene. Što se tiče HDZ-a, mogu govoriti o onome što radim u dvije i pol godine mandata kao predsjednik stranke. U četvrtak sam izvijestio Središnji odbor o političkim, financijskim, organizacijskim i statutarnim postignućima. Kada sam postao predsjednik, stranka je bila u minusu za 18 milijuna kuna, imala je kreditne obveze i rejting od svega 20 posto. U ekspresnom roku ponovno smo dobili povjerenje birača, pobijedili na parlamentarnim izborima, sastavili Vladu, uvjerljivo pobijedili na lokalnim izborima. Stranka danas ni prema kome nema ni kune financijske ili kreditne obveze. HDZ je 12 milijuna kuna u plusu, a iza nas su dva izborna ciklusa. Izvješće revizije bez ikakvih je primjedbi, čak i bez preporuka.

■ **Zvuči tako da bi vam čovjek dao svoje financije na šest mjeseci u ruke...**

- Ako nam je prioritet fiskalna konsolidacija u državi gdje smo ostvarili prošle godine suficit od 3,15 milijardi kuna, onda na isti način možemo voditi i stranku. HDZ smo financijski konsolidirali i postigli političke uspjehe. Imamo novi, moderniji Statut, reorganizirali smo Središnjicu, smanjili troškove. Ove godine imali smo 20 sastanaka Predsjedništva, 12 Nacionalnog vijeća, 4 Središnja odbora, Opći sabor, tri tematska skupa sa županima, gradonačelnicima i načelnicima iz redova HDZ-a u Šibeniku, Osijeku i Tuhelju. Intenzitet rada Vlade i Hrvatskog sabora, kao i djelovanje na lokalnoj i stranačkoj razini, čine koherentnu cjelinu. A dobili smo i domaćinstvo Kongresa Europske pučke stranke u studenome 2019. Sve to ljudi vide i osjete, zato je rejting HDZ-a, i nakon više od dvije godine mandata, puno ispred svih drugih političkih opcija.

■ **Dojam je u zadnje vrijeme da je utihnula unutarstranačka oporba. Je li to samo dojam, ili ste doista potpuno preuzeli kontrolu u HDZ-u?**

Ne može se govoriti o unutarstranačkoj oporbi u HDZ-u. Rijetki su trenuci neslaganja, ali različitih mišljenja mora biti

- Ne može se govoriti o nekoj unutarstranačkoj oporbi. Treba voditi računa o tome da je većina kolega u vodstvu HDZ-a izabrana na predzadnjem Općem saboru dva mjeseca prije nego što sam postao predsjednik. No, to nas ne sprječava u tome da pronađemo način funkcioniranja koji je dobar za stranku. Ima ljudi koji su manje zadovoljni, ali toga ima u svakoj organizaciji. Bilo je drugačijih razmišljanja o Istanbulskoj konvenciji, ali, primjerice, o Kompaktu o migracijama ni na jednom stranačkom sastanku nitko nije rekao ništa što bi bilo izvan politike koju smo jednoglasno utvrdili kao zajedničku. Dosta su rijetki trenuci neslaganja, a i kada ih ima, to nije nikakav problem. Pa i ne možemo svi o svemu jednako misliti. To ne bi bilo dobro.

■ **Tekstu saborske Deklaracije o pravima Hrvata u BiH pojedini članovi HDZ-a pristupili su vrlo tvrdo, pa i prva reakcija Milijana Brkića bila je da je on bez okusa, ali su ga na kraju svi bespogovorno prihvatili. Je li taj dokument bio svojevrsni test odnosa unutar stranke?**

- Nije. Deklaracija je snažna podrška Hrvatima u BiH i Bosni i Hercegovini u cijelosti te se njome pojašnjava stav većine političkih aktera u Hrvatskoj. Mislim da su neke druge stranke propustile priliku da stanu iza tog dokumenta.

■ **Mislite li na SDP?**

- Da, i na njih. Mislim da su imali svoju šansu nešto o tome reći. Sudjelovali su i predlagali neke amandmane koji su dijelom prihvaćeni, a onda ipak nisu podržali Deklaraciju. Ali mislim da je to opći problem njihovog nefunkcioniranja kao kluba i kao stranke. Glede ravnopravnosti Hrvata kao konstitutivnog naroda u BiH, imamo problem o kojem sam govorio odmah nakon izbora. Riječ je o tome da nije dobro da Bošnjaci u Federaciji BiH svojim glasovima Hrvatima biraju njihovog člana Predsjedništva BiH. A na temelju analize izbornih rezultata, to se očito dogodilo. Stoga sam o ovome dva puta govorio na Europskom vijeću, a pitanje smo iznijeli i na Vijeću za vanjske poslove EU. Mi ćemo to ponovno stavljati na stol te inzistirati na pravednom rješenju kroz odgovarajuće izmjene izbornog zakonodavstva. Mislim da niz drugih članica EU, nakon naših intervencija, ima danas više razumijevanja za nužno rješavanje ovog problema.

■ **Nikada nisu bili toliko zaoštreni odnosi s BiH i nisu pljuštale ovakve otvorene optužbe da se Hrvatska miješa u unutarnje stvari BiH. Vidite li izlaz?**

- Zastarjele floskule o miješanju u unutarnje poslove odlučno odbacujem jer tu nema ničeg što bi izlazilo iz raširene prakse u međunarodnim odnosima u 21. stoljeću. Hrvatska je najveći prijatelj i zagovornik europskog puta BiH, a moja je Vlada tome dala posebno značajan doprinos. Kontinuitet mog zalaganja za europski put BiH poznat je i u vrijeme podnošenja zahtjeva za članstvo u EU početkom 2016., kada sam joj, zajedno s drugim hrvatskim zastupnicima u Europskom parlamentu, pomagao u svojstvu potpredsjednika Odbora za vanjske poslove.

Hrvatska i BiH važni su politički i trgovinski partneri, Hrvati su konstitutivni narod u BiH, imamo ustavnu obavezu o njima voditi posebnu skrb. U mandatu moje Vlade otvorili smo predstavništva HRT-a i HGK u Sarajevu i Mostaru te dva konzulata u Livnu i Vitezu, uz one koje imamo u Banjoj Luci, Mostaru i Tuzli. Podupiremo BiH u svim forumima, a na zajedničkoj sjednici Vlade i Vijeća ministara u Sarajevu prošle godine potpisano je pet ugovora, kao i važan ugovor o suradnji na europskim pitanjima. Hrvatska je Bosni i Hercegovini darovala i prijevod čitave pravne stečevine Europske unije na više od 160 tisuća stranica.

S Brkićem sam vodio samo jedan razgovor o aferi SMS i to na njezinom početku i on je demantirao umiješanost

■ **Bojim se da njima uopće nije cilj ulazak u EU.**

Intenzitet ambicija pojedinih stranaka u BiH o tome kojom dinamikom ući u EU nije kod svih jednak. Ono što je u interesu BiH, ali i nas kao susjedne zemlje, jest da taj proces ide što brže. Želimo da europski put omogući gospodarski i socijalni napredak BiH te ojača funkcionalnost zemlje na način da budu ravnopravna sva tri konstitutivna naroda, kao i svi drugi koji žive u BiH. Ne može se tvrditi da je dobro to što se dogodilo na izborima, ako se ogromna većina Hrvata u BiH osjeća izigranom.

■ **U Deklaraciju se pokušalo unijeti uvođenje elektronskog i dopisnog glasanja i proširenje lokacija na kojima Hrvati BiH mogu glasati na izborima koji se provode u Hrvatskoj. Kakav je vaš stav o tome?**

- To nisu teme za Deklaraciju. To se rješava drugim propisima. Uostalom, sjećate li se zašto imamo ovakav sustav. Dakle, 2010. kada se zbog priprema za ulazak u EU mijenjao naš Ustav, za što je potrebna dvotrećinska većina, SDP je uvjetovao da se hrvatskim državljanima izvan Hrvatske onemogući glasanje izvan sjedišta diplomatskih misija i konzularnih ureda. Takva situacija odvraća ljude od izlaska na izbore.

■ **HDZ ima sve veću podršku u Saboru, a osigurava je Milan Bandić, i to na vrlo suspektan način, izigravanjem volje birača. Kako gledate na to?**

- Pratim tu tezu koja se razvija i čini mi se da se tu brkaju lončići. Prema našem izbornom sustavu, realno gledajući, izuzetno je teško da jedna stranka sama dobije 76 mandata, odnosno apsolutnu većinu. A to znači da se parlamentarna većina treba formirati nakon izbora. HDZ je na zadnjim izborima išao s minimalnim brojem kandidata drugih stranaka na listama, i to samo u pojedinim izbornim jedinicama. Pobijedili smo sa 61 mandatom. Da biste od predsjednice Republike dobili mandat za sastavljanje Vlade, morate predočiti dokaz o potpori najmanje 76 zastupnika. Dobio sam potporu njih čak 91 i nikome nije ništa bilo sporno u tome da su među njima bili i zastupnici HSS-a, koji su bili izabrani na listi Hrvatska raste zajedno sa SDP-om. Nitko to tada nije problematizirao jer je to normalno i zakonito.

Most se kasnije pokazao nelojalnim, nakon čega smo rekonfigurirali parlamentarnu većinu s HNS-om, koji je napravio politički

Nastavak na sljedećoj stranici →

MILAN BANDIĆ S VARIJABILNIM BROJEM ZASTUPNIKA PODRŽAVA VLADU, ALI NIKAD NIJE TRAŽIO MINISTRA

odabir i time pridonio stabilizaciji funkcioniranja vlasti i napretku zemlje. To što se neki ljudi u SDP-u odlučuju iskoristiti mogućnost da im je po zakonu saborski mandat neopoziv - to jest da pripada njima, a ne strankama - i sami donose odluke da odu u drugu stranku ili klub, nema veze s HDZ-om. To je slabost SDP-a, koja je više nego očita. Mi smo pobijedili na izborima, a vlast formiramo s onima u Hrvatskom saboru s kojima možemo usuglasiti zajedničke programske ciljeve. Najlakše je otići na izbore svaka dva mjeseca. Mi smo dobili mandat za odgovorno vođenje zemlje, a da bismo to mogli, potrebna nam je većina od 76 zastupnika u Saboru.

■ **Milan Bandić kaže da će nakon Božića njegov Klub imati 13 zastupnika, ali da zasad neće tražiti ulazak u Vladu. Naglasak je za sada. Što ako za neko vrijeme postavi takav zahtjev?**

- Nikada to nije bila tema. On s varijabilnim brojem zastupnika od početka podržava Vladu i ni u jednom trenutku nije tražio ministarske pozicije.

■ **Iduće godine idemo na izbore za Europski parlament. Kakav rezultat očekujete?**

- HDZ će osvojiti najmanje pet mandata i tako pridonijeti ukupnoj pobjedi Europske pučke stranke.

■ **Hoćete li na liste staviti nove, mlađe ljude i omogućiti im da se profiliraju?**

- Imat ćemo jake liste. HDZ ima mnogo kvalitetnih kandidata.

■ **Stanje s brodogradilištima sve je teže. Stečaj 3. maja vrlo je izvjestan, a Uljanik je tek u petak objavio da odustaje od Končara i tek sada traži strateške partnere. Zašto Vlada ne nastupa odlučnije, nego je dopustila da se izgubi puno vremena tijekom kojeg se ništa nije činilo?**

- Neki dan sam u Rijeci objašnjavao da od 1. siječnja ove godine i u Rijeci i u Puli brodogradilišta funkcioniraju, a radnici dobivaju plaću jedino zahvaljujući sanacijskom jamstvu koje je dala ova Vlada. To je bilo jamstvo za sanaciju uz program restrukturiranja i pronalaženje strateškog partnera. Nakon toga, kada su bile upitne plaće za srpanj i kolovoz, Vlada je ponovno dala jamstva za komercijalne banke s obzirom na sredstva koja je Uljanik Grupa imala deponirana. Nakon toga, za rujan, listopad i studeni minimalne plaće osigurane su preko Agencije za osiguranje radničkih tražbina. Dakle, ova Vlada punih jedanaest mjeseci nalazi mehanizme kako bi radnici u Uljaniku i 3. maju mogli primati svoje plaće.

Hrvatska brodogradnja jedna je od onih industrijskih grana koje su godinama funkcionirale uz izdašne državne potpore. Veliki projekt restrukturiranja brodogradilišta proveo se prije ulaska u EU. Imali smo od tada pet godina do isteka roka, otkad više nisu dozvoljene državne potpore. Uljanik je bio jedino brodogradilište koje nije bilo u poteškoćama. Čak je pomogao 3. maju. Međutim, očigledno je da su se u jednom trenutku dogodile pogrešne poslovne odluke koje su dovele do toga da je preuzeto previše obaveza, izdano previše državnih jamstava, a premalo je ugovorenih poslova obavljeno na vrijeme. Za to nije kriva država, a pogotovo ne ova Vlada. Međutim, u situaciji smo da državna jamstva, neovisno iz čijeg su vremena, dolaze na naplatu ovoj Vladi. Odluka koju je prošlog tjedna donio Nadzorni odbor da ponovo otvore data room i vide ima li drugih potencijalnih strateških partnera po meni ide za tim da eventualno buduće rješenje za restrukturiranje Uljanika i budućnost 3. maja bude na realnim osnovama, a ne na trošak države.

Od 1. siječnja ove godine radnici u Uljaniku i 3. maju plaću dobivaju samo zahvaljujući jamstvima ove Vlade

■ **Što je s potencijalnim novim strateškim partnerima?**

- Uz intenzivne razgovore s Europskom komisijom, koja mora odobriti plan restrukturiranja, Vlada se angažirala na pronalasku drugih strateških partnera i dugoročno održivog rješenja. Nakon prošlotjednih odluka Uprave i Nadzornog odbora Uljanik Grupe i njihovog odustajanja od partnerstva s društvom Kermas Energija, Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta poslalo je pozivna pisma za iskaz interesa na šest uglednih svjetskih brodogradilišta i najavilo otvaranje virtualnog data rooma već od 27. prosinca ove godine.

Po mom je sudu najvažnije da Ina, kompanija u kojoj je Hrvatska jedan od glavnih dioničara, uspješno posluje

■ **Postoji li dogovoreni aranžman s mađarskim premijerom Viktorom Orbanom koji se sada realizira? Počelo je tako da su HDZ-ovi europarlamentarci glasali protiv zaključka da Orban krši europske vrijednosti. Nakon toga je Mađarska povukla blokadu hrvatskog ulaska u OECD, pa je Orban došao u Zagreb, pa su hrvatski predstavnici u Upravi Ine glasali za zatvaranje rafinerije u Sisku...**

- U protekle dvije godine premijer Orban i ja razgovarali smo u više navrata na multilateralnim skupovima, a Budimpeštu sam posjetio krajem prošle godine za vrijeme sastanka na vrhu Kina+16. Njegov službeni posjet Zagrebu početkom prosinca nastupio je nakon 7 godina. Susretom smo, kao susjedne zemlje, pokazali spremnost za jačanje naših međusobnih odnosa. Objema stranama sasvim je jasno da je potrebno smanjiti tenzije u odnosima između Hrvatske i Mađarske koji bi, da nema ove situacije Ina-MOL, bili najjednostavniji u usporedbi s odnosima koje imamo s drugim susjednim državama. Hrvatskoj je u interesu da Ina bude vertikalno integrirana kompanija. Nažalost, već je neko vrijeme jasno da rafinerijski biznis Ine ne funkcionira na optimalnoj razini. Istodobno, treba investirati u rafineriju u Rijeci, uložiti u nju 500 milijuna eura kako bi se modernizirala. Ono što je u ovom kontekstu dobro jest jamstvo da će Sisak ostati važno industrijsko i poslovno središte Ine. Transformacija poslovnih aktivnosti koja je prihvaćena u poslovnom planu koji je bio na Upravi i Nadzornom odboru temeljena je na poslovnim procjenama kompanije. To naravno ne znači da se u rafineriji neće nastaviti proizvoditi.

■ **Prema prvotnom ugovoru MOL nikako nije mogao zaustaviti rad sisačke rafinerije. Štoviše, obavezali su se modernizirati je. Je li se taj ugovor u međuvremenu izmijenio ili se dogodilo nešto drugo?**

- Po mom je sudu najvažnije da kompanija u kojoj je Hrvatska jedan od glavnih dioničara uspješno posluje i ostane snažna kompanija. To, među ostalim, znači i moderan rafinerijski biznis, ali ako se osvrnemo na proteklo desetljeće, ono nije nosilo značajnije pomake u tom pitanju. Modernizacijom Rijeke čini se vrlo važan korak i u jačanju Ine. Još jednom naglašavam: jaka i uspješna Ina naš je prioritet. Stajališta su hrvatske Vlade oko otkupa dionica Ine od MOL-a nepromijenjena.

■ **Što će biti s LNG terminalom? Je li nas Mađarska, zbog koje se stalno odgađalo zatvaranje natječaja, vukla za nos?**

- U energetskom smislu, u pogledu diversifikacije opskrbe plinom, LNG je strateški projekt za Hrvatsku i cijeli ovaj dio Europe. Sredstva koja smo dobili od Europske komisije u iznosu od 101 milijun eura u odnosu na druge troškove cijelog projekta čine nam realizaciju znatno lakšom. Dio sredstava za realizaciju projekta osigurat će Hrvatska. Slijedom kontinuiranih razgovora s mađarskom stranom, koji vode Ministarstvo zaštite okoliša i energetike te LNG Hrvatska, trenutno postoji interes Mađarske strane i za zakup i za partnerstvo u realizaciji projekta, odnosno za suvlasništvo u LNG Hrvatske. Naravno, i u slučaju suradnje, Hrvatska, odnosno naše kompanije, ostat će većinski vlasnici projekta.

■ **Dakle, projekt plutajućeg terminala ide pa makar bio neisplativ?**

- Projekt LNG plutajućeg terminala ide dalje jer je diversifikacija opskrbe energentima, posebno plinom, cilj svih država koje strateški promišljaju vlastitu budućnost. U Europi smo imali krize u opskrbi plinom prije desetak godina i jasno je što znači energetska sigurnost. Onaj tko o tome vodi brigu i razumije važnost tog pitanja podržat će uspostavu alternativnog pravca opskrbe.

■ **Ima li što novo s kupovinom vojnih zrakoplova?**

- Na to mogu reći samo da ćemo ili kupiti ono što smo odabrali ili ćemo poništiti postupak javne nabave. Tu nema treće opcije.

O kupnji F-16 samo ću reći da ćemo ili dobiti ono što smo odabrali ili ćemo poništiti natječaj. Treće opcije nema

O SUFICITU, JAVNOM DUGU, AGROKORU, PETROKEMIJI, MIROVINSKOJ REFORMI...

Gospodarski cilj Vlade za 2019. je postići investicijski rejting države

■ **2018. godina je na izmaku, koje su ključne gospodarske teme za iduću godinu?**

- U prve smo dvije godine građanima i gospodarstvu značajno smanjili poreze, što je pridonijelo osjetnom porastu zaposlenosti, plaća, potrošnje i stabilnom gospodarskom rastu. Povećana je minimalna plaća za više od 20% na 3000 kuna neto. Izišli smo iz dugogodišnjeg deficita i danas smo u suficitu, a istodobno smanjujemo javni dug. Značajno smo povećali korištenje europskih sredstava, nastavili privlačiti strana ulaganja i poboljšali kreditni rejting zemlje. Nakon dugogodišnjih odlaganja provedena je vrlo zahtjevna mirovinska reforma koja jamči održivost sustava, a istodobno smo povećali mirovine za 6%. To smo sve ostvarili unatoč krizi u Agrokoru, koju smo uspješno riješili bez opterećenja poreznih obveznika, kao i drugih sistemskih izazova koje smo naslijedili. U 2019. cilj nam je doseći investicijski rejting.

Idemo s novim planom administrativnog rasterećenja gospodarstva vrijednim više od 600 milijuna, s posebnim naglaskom na mala i srednja poduzeća. U tri godine to je više od 2 milijarde kuna rasterećenja. Neki trgovački lanci već su smanjili cijene brojnih artikala, zahvaljujući smanjenju stope PDV-a sa 25 posto na 13 posto od 1. siječnja.

Novim investicijama želimo dati novi zamah u povećanju korištenja obnovljivih izvora energije i boljem gospodarenju otpada, kako bismo bolje štitili naš okoliš i imali jeftiniju energiju.

Povećanjem izdvajanja iz državnog proračuna za poljoprivredu na 7,7 milijardi kuna u 2019. želimo našim poljoprivrednicima omogućiti da što bolje žive od svoga rada i ravnopravno sudjeluju na tržištu, čime jačamo hrvatsko selo i proizvodnju zdrave hrane.

Na dobrobit naših učenika, studenata i znanstvenika provodimo

Od infrastrukturnih projekata najveći prostor za pomak vidimo u željezničkom sektoru u koji će se uložiti 3 milijarde eura

obrazovnu reformu i nastavljamo ulagati u visoko obrazovanje i znanost. Kroz nastavak socijalnih mjera usredotočit ćemo se na daljnje smanjivanje nejednakosti u društvu, a sveobuhvatnim paketom demografskih mjera želimo zaustaviti dugogodišnji pad nataliteta te ne samo zaustaviti iseljavanje, već potaknuti povratak naših ljudi. U prvih deset mjeseci ove godine rođeno je 350 djece više nego lani, što pokazuje da potezi Vlade - od rodiljnih i roditeljskih naknada, poreznih olakšica, stambenog subvencioniranja mladih obitelji i drugih, kao i dosad najvećeg programa gradnje i opremanja vrtića diljem zemlje - daju rezultate i da se mijenja dosadašnji negativan trend. Usto, uvođenjem obiteljske kartice smanjit ćemo troškove života obiteljima s više djece.

Izazov kojemu ćemo se također posvetiti jest nastavak zdravstvene reforme i povećanje kvalitete zdravstvene skrbi, prije svega kroz smanjenje liste čekanja te opremanje i gradnju bolnica, a osobito za našu djecu početak gradnje nacionalne dječje bolnice u Zagrebu.

■ **Pada industrijska proizvodnja, živimo od turizma, a ne otvara se nijedna nova privredna grana. Imate li plan kako do kraja mandata potaknuti razvoj novih gospodarskih grana?**

- Ovoj su Vladi na dnevni red došle mnoge teme koje su plod nedovršene tranzicije u Hrvatskoj. A sve to, kako dolazi, rješavamo na održivim poslovnim temeljima. Tako smo našli rješenje za Petrokemiju, koja sada funkcionira. Prije nekoliko smo dana pomogli Orljavi, a nakon postignute nagodbe Agrokor funkcionira i stvara dobit. Politika Vlade počiva na trokutu koji čine fiskalna konsolidacija, strukturne reforme i povećanje investicija. Stoga smo integrirali Agenciju za investicije i konkurentnost u Ministarstvo gospodarstva i imenovali državnog tajnika, kako bi se na cjelovit način bavilo investicijama i industrijskom politikom. S tri kruga porezne reforme poboljšali smo poslovno okruženje, što je dovelo do značajnih investicija u 2018. U 2019. ubrzat ćemo digitalizaciju javne uprave koju, uz odluku o ukidanju i spajanju brojnih agencija i javnih tijela te kroz spajanje ureda državne uprave sa županijama, činimo efikasnijom. Pokrećemo čitav niz infrastrukturnih projekata, osobito u željeznicama, gdje vidimo najveći prostor za investicije i za čiju modernizaciju do 2030. predviđamo više od 3 milijarde eura. Radimo i na boljem povlačenju sredstava iz europskih fondova. Već imamo puno veću i znatno bržu apsorpciju nego prije i sada smo prešli prag od 60 posto ugovorenih sredstava, a započeli smo sa svega 9 posto. Očekujemo u idućoj godini doseći i 85 posto, a zatim se do 2020. približiti punoj iskorištenosti europskih sredstava koji su nam na raspolaganju, što će se, uvjeren sam, osjetiti ponajprije u ravnomjernom razvoju zemlje.